

תחבורה ציבורית חשמלית

דורון ודאי וד"ר דן וינשטוק

פורום האנרגיה, מוסד שמואל נאמן, הטכניון

18 באוקטובר 2017

סדר יום

- למה חשמול התחבורה צריך להתחיל מהתחבורה הציבורית?
- ההשפעה על מערכת החשמל
- עובדות ומספרים
- מסקנות והמלצות

למה חשמול התחבורה צריך להתחיל מהתחבורה הציבורית?

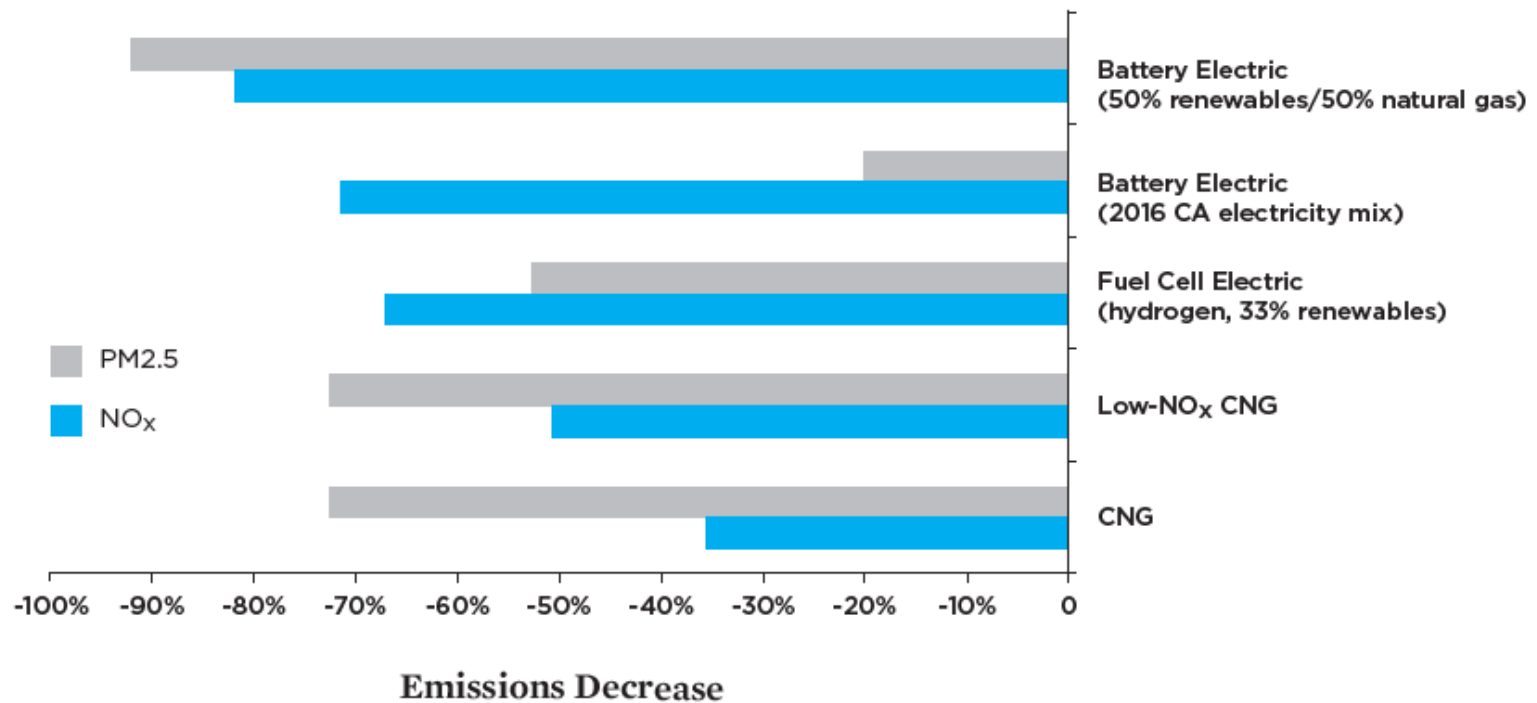
- בישראל נוסעים כיום כ- 20,000 אוטובוסים וכ- 21,000 מוניות, לעומת כ- 2,726,000 מכוניות נוסעים המונעות בבנזין.
- כלומר, התחבורה הציבורית מהווה רק 1.5% מכלי הרכב בארץ.

למה חשמול התחבורה צריך להתחיל מהתחבורה הציבורית?

- אבל,
- זיהום האוויר הנפלט מאוטובוס דיזל אחד במשך יום עבודה אחד שווה לזיהום האוויר של 33 מכוניות נוסעים המונעות בבנזין.
- זיהום האוויר הנפלט ממזלזל אחת במשך יום עבודה אחד שווה לזיהום האוויר של 10 מכוניות נוסעים המונעות בבנזין.
- חשמול 1.5% מכלי התחבורה בישראל יפחית ב- 31.4% את זיהום האוויר.

זיהום אוויר

FIGURE ES-3. Reducing Particulate Matter and Nitrogen Oxide Emissions by Switching to Electric Buses

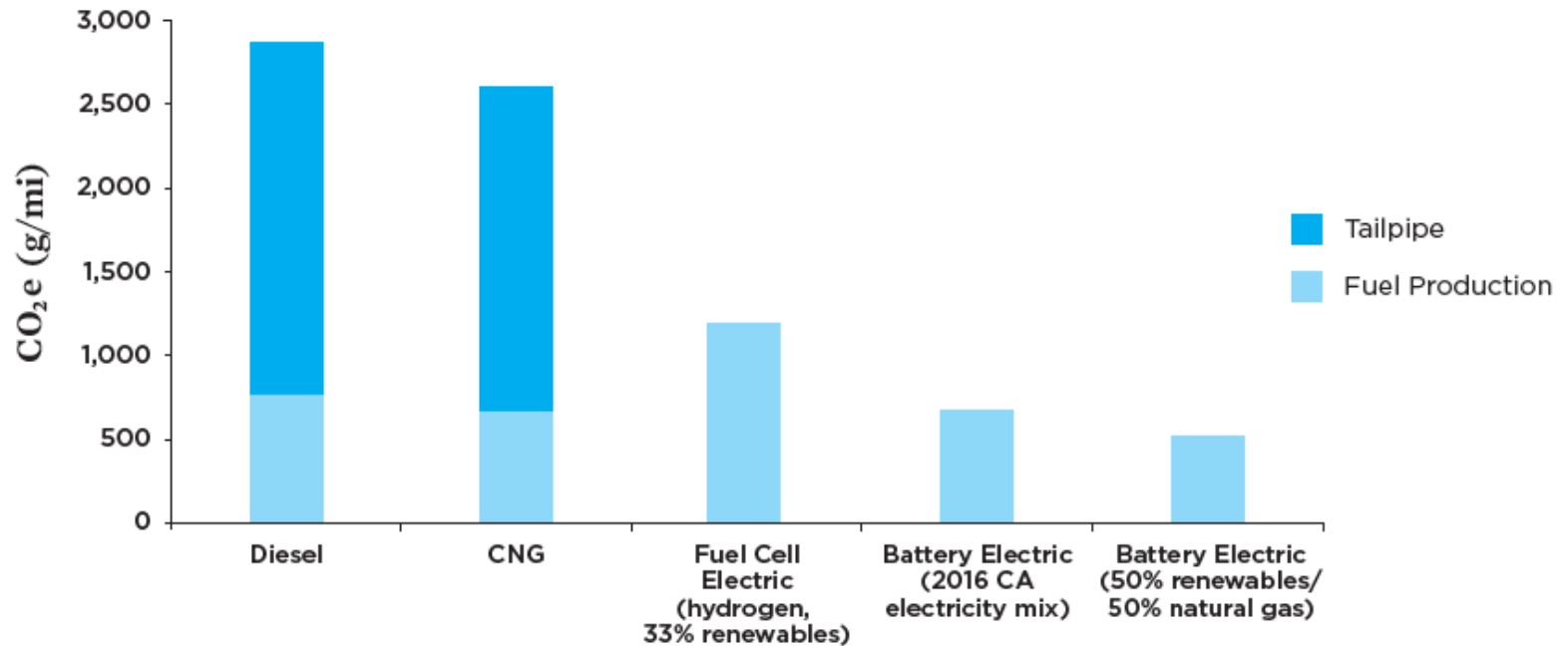
Life cycle emissions of particulate matter (PM) and nitrogen oxides (NO_x) for battery electric, fuel cell electric, and compressed natural gas transit buses are low relative to a diesel bus.

Notes: PM2.5 emissions refer to particles with diameters 2.5 micrometers and smaller. Comparison based on emissions from 40-foot transit buses.

Source: 2016 Union of Concerned Scientists and The Greenlining Institute

זיהום אוויר

FIGURE ES-2. Reducing Global Warming Emissions by Switching to Electric Buses

Life cycle global warming emissions from diesel and compressed natural gas (CNG) buses are far higher than those from fuel cell electric buses (fueled by hydrogen, H₂) or battery electric buses.

Notes: Comparison based on emissions from 40-foot transit buses. CO₂e stands for carbon dioxide equivalent.

Source: 2016 Union of Concerned Scientists and The Greenlining Institute

למה חשמול התחבורה צריך להתחיל מהתחבורה הציבורית?

- סיבה נוספת להקדמת חשמול התחבורה הציבורית לעומת חשמול התחבורה הפרטית:
קלות יחסית בהקמת תשתיות הטעינה (בעיקר לגבי ציי האוטובוסים) בחניוני הלילה.

ההשפעה על מערכת החשמל

- אנו סבורים כי המעבר לחשמול התחבורה הציבורית לא יהיה בעל השפעה רבה על מערכת החשמל וזאת מהסיבות הבאות:
- צריכת אנרגיה חשמלית שנתית נמוכה יחסית

$$1.6 \left[\frac{kWh}{km} \right] \times 20,000 \times 55,000 [km] + 0.25 \left[\frac{kWh}{km} \right] \times 21,000 \times 80,000 [km] = 2.18 [TWh]$$

- כ- 4.4% מכלל צריכת החשמל בישראל.

ההשפעה על מערכת החשמל

- סיבה נוספת לכך שהמעבר לחשמול התחבורה הציבורית לא יהיה בעל השפעה רבה על מערכת החשמל היא הפרדה הטבעית הקיימת בתחבורה חשמלית בין מועד השימוש בחשמל (נסיעה) למועד צריכת החשמל (טעינה).
- הפרדה טבעית זו מאפשרת טעינה בזמנים בהם ההשפעה על מערכת החשמל היא מזערית, למשל:
  - טעינת האוטובוסים בשבת לקראת עומס יום ראשון
  - טעינה לילית

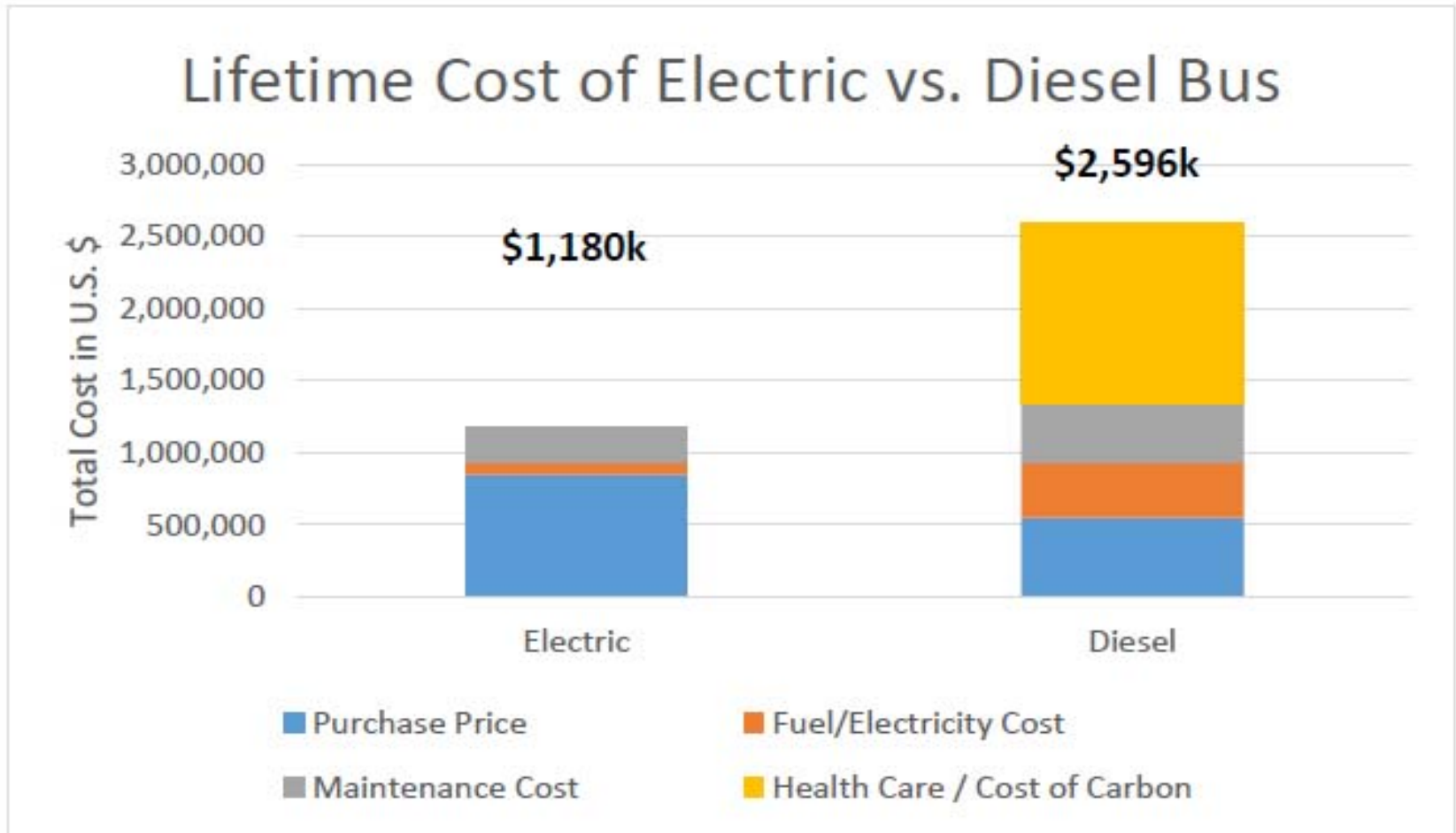
עובדות ומספרים

- הנצילות (WTW*) של מנועי שריפה פנימית היא בין 18% ל 35%.
- הנצילות (WTW*) של אוטובוס חשמלי, היא למעלה מ 50%.
- הפליטה בארובת תחנת הכוח מבוקרת, מוקטנת על ידי אמצעים טכנולוגיים ומתבצעת גבוה מעל ראשינו, בעוד שהפליטה של מנוע שריפה פנימית אינה מבוקרת ומתבצעת בגובה האף של ילדינו.
- המשמעות של נצילות גבוהה וזיהום נמוך היא ירידה בעלות הישירה (עלויות תפעול) והעקיפה (תחלואה).
- עלות האנרגיה לקילומטר נסיעה באוטובוס חשמלי היא כ- 15% מעלות האנרגיה באוטובוס דיזל.

עובדות ומספרים

- טווח הנסיעה היומי של אוטובוס עירוני מוגבל וידוע, בהתאם לקווים ולתוכנית העבודה היומית, ולכן "חרדת הטווח" (המכשול בפני כלי רכב חשמליים), לא קיימת במקרה של אוטובוס חשמלי.
- הטווח המקובל הוא 150 עד 200 קילומטרים ביממה.
- אוטובוסים "נחים" בחניונים / מסופים מסודרים ובהם ניתן להתקין עמדות טעינה.
- ציי האוטובוסים העירוניים פועלים באופן מלא בשעות העומס ולכולם שעות "בטלה" בלילה ולפעמים גם במהלך היום.
- משטר ההפעלה הנ"ל מאפשר זמני טעינה המספיקים לטעון את המצברים באמצעות מטענים סטנדרטיים ותקניים.

אוטובוס חשמלי לעומת אוטובוס דיזל

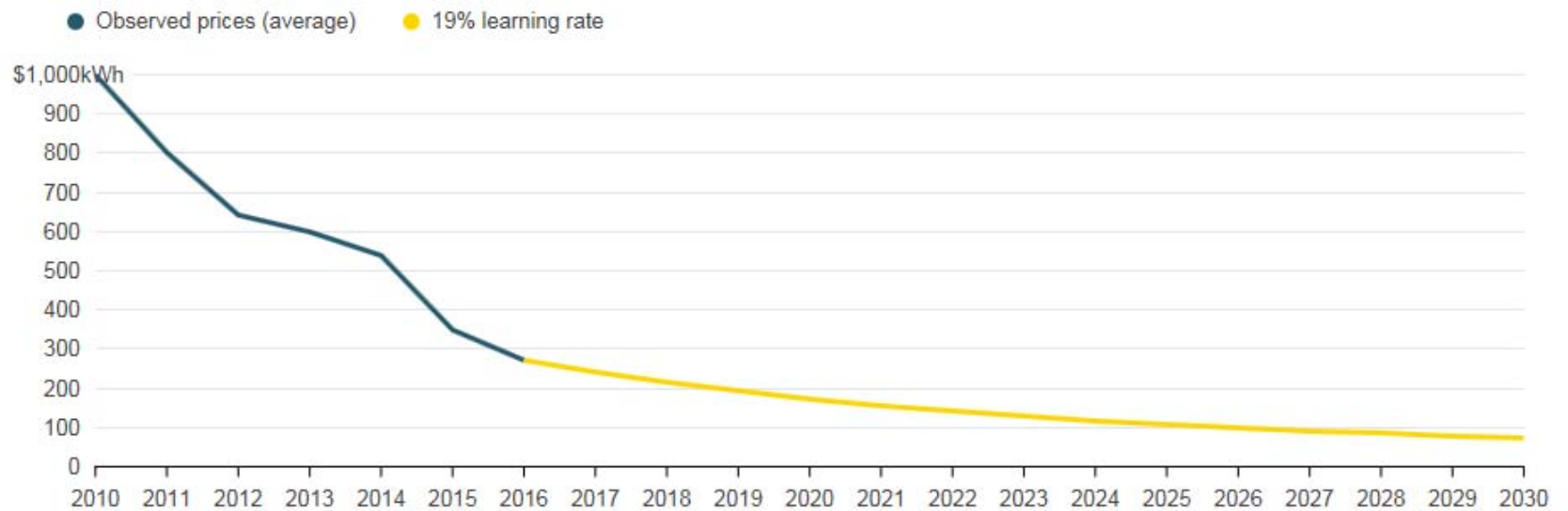
אוטובוס חשמלי לעומת אוטובוס דיזל

Lifetime - 12 Year View			
Category of Cost (cost in \$)	<u>Electric</u>	<u>Diesel</u>	<u>Delta</u>
Purchase Price	850,000	550,000	300,000
Fuel/Electricity Cost	78,000	378,000	-300,000
Maintenance Cost	252,000	420,000	-168,000
Health Care / Cost of Carbon	0	1,248,000	-1,248,000
Total Cost	1,180,000	2,596,000	-1,416,000

מחירי הסוללות

Charging Forward

The prices of lithium-ion batteries are set to drop dramatically if they continue improving at current rates

Source: Bloomberg New Energy Finance

פעילות BYD בעולם

Dec
2014

*Amsterdam,
the Netherlands*

Delivery of 35 units at Schiphol airport

Oct
2015

London, UK

China President Xi
Boarded a BYD Zero-emission
double-decker bus

פעילות BYD בעולם

Mar
2016

London, UK

Double decker bus

Sept
2016

London, UK

Europe's largest all electric
bus fleet

פעילות BYD בעולם

Sept
2016

TURIN, Italy

Italian's first pure electric bus
order - 12M ebus

Oct
2016

Liverpool, UK

12M BYD ADL Enviro200 EV

פעילות BYD בעולם

Dec
2016

Delivery ceremony

Jan
2017

London, UK

10.8M BYD ADL Enviro200 EV buses

פעילות BYD בישראל

- אוטובוס אחד בדין משלים 4 שנות עבודה
- 17 אוטובוסים הוזמנו על ידי אגד והחלו לעבוד בחיפה
- 5 אוטובוסים הוזמנו על ידי מטרופולין ויכנסו לעבודה בשרון
- 6 אוטובוסים הוזמנו על ידי קווים ויכנסו לעבודה במודיעין

פעילות BYD בישראל

**First electric bus pilot in Tel Aviv
In full operation since August 2013**

פעילות BYD בישראל

17 electric buses in operation in the Haifa Bay area as of September 2017
5 in the Sharon Area and 6 in Modiin

מסקנות

- חשמול התחבורה הציבורית יהיה קל ומהיר בהרבה מחשמול התחבורה הפרטית ויתרום רבות להפחתת זיהום האוויר העירוני.
- לחשמול התחבורה הציבורית לא תהיה השפעה משמעותית על מערכת החשמל.
- לחשמול התחבורה הציבורית תהיה השפעה גדולה ומהירה על איכות האוויר בערים.
- לאורך זמן אין לחשמול עלות נוספת מול אוטובוסים מונעים במנועי שריפה פנימית.
- היכולת הרגולטורית לגרום לשינוי קלה – רשות לתחבורה ציבורית יכולה לדרוש במכרזים $X\%$ של רכב חשמלי והרשויות המקומיות יכולות להטיל מגבלות על כניסת אוטובוסים מזהמים לתחומי הרשות.